



EUROOPA KOMISJON
MAKSUNDUSE JA TOLLILIIDU
PEADIREKTORAAT
TOLLIPOLIITIKA
Tolli õigusaktid

Brüsselis, 4. veebruaril 2004
TAXUD/B/1/ML/MR

TAXUD/763/2003 FINAL – EN

Infodokument

TOLLISEADUSTIKU KOMITEE

Teema: EL laienemine 2004. aastal

Tollialased üleminekumeetmed ühinemisaktis

Delegatsioonidele edastati komisjoni talituste koostatud infodokument, mis sisaldab tollile, ettevõtjatele ja teistele huvitatud osalistele praktilist teavet EL laienemisest 2004. aastal. Käesolevas dokumendis käsitletakse põhiliselt tollivaldkonna üleminekumeetmeid. Lisades on ka teavet teatud põllumajandustoodete, käibemaksu ja aktsiisimaksude kohta.

On soovitatav arvestada, et käesolev infodokument on üksnes suunava laadiga. Tolliseaduse kohaldamine on riiklike ametiasutuste pädevuses riigikohtute kontrolli all, mille viimaseks abinõuks on Euroopa Ühenduste Kohus. Lisainformatsioon võib osutada vajalikuks turuga seotud õigusrikkumiste ennetusmeetmete rakendamisel.

SISUKORD

- I. ÜLEVAADE
 - II. SISSEJUHATUS: ÜHINEMISE PÕHIMÕTTED
 - III. KÕIGIS UUTES LIIKMESRIIKIDES KEHTIVAD ÜLEMINEKUMEETMED
 - 1. Kauba ühenduse staatuse tõendamine (kaubandus laienenud ühenduses)
 - 2. Kauba sooduspäritolu tõendamine (kaubandus kolmandate riikidega)
 - IV. TOLLILADUSTAMINE, VABATSOONID, VABALAO
 - V. SEESTÖÖTLEMINE
 - VI. TÖÖTLEMINE TOLLIKONTROLLI ALL
 - VII. AJUTINE IMPORT
 - VIII. VÄLISTÖÖTLEMINE
 - IX. MAKSUDE ARVESTUSSE KANDMINE, TOLLIVORMISTUSJÄRGNE TOLLIMAKSUDE SISSENÕUDMINE, TAGASIMAKSED JA MAKSUSUMMA VÄHENDAMINE
 - X. SIDUV TARIIFINFORMATSIOON JA PÄRITOLUINFORMATSIOON
 - XI. PRAKTILISI NÄITEID
 - 1. Loa väljaandmine ja selle kehtivus
 - 2. Enne ühinemist alanud tolliprotseduuride lõpetamine
 - 3. Tollimaksude määramise aeg ja alused
 - XII. TOLLI ERIMEETMED SEOSSES MÕNE ÜHINEVA RIIGIGA
 - 1. Küpros
 - 2. Malta
 - 3. Ungari
 - XIII. JÄRELDUSED
-
- Lisa 1 Ülemineku erimeetmed seoses teatud põllumajandustoodetega
 - Lisa 2 Ülemineku erimeetmed seoses suhkruga
 - Lisa 3 Käibemaksualased üleminekumeetmed 10 kandidaatriigi ühinemisel Euroopa Liiduga
 - Lisa 4 Tollialased üleminekumeetmed ühinemisaktis – seos aktsiisimaksu protseduuridega

I. ÜLEVAADE

Käesoleva dokumendi eesmärk on teavitada vanade ja uute liikmesriikide tollikliente ning tolliameteid ühenduse laienemise mõjust tollialastest õigusaktidest lähtudes. Ühtlasi aitab see tagada tolliklientide võrdset kohtlemist kogu ühenduses.

EL *acquis'* üleminekumeetmete peatükis 25¹ on formuleeritud laienemise põhimõte: kui kaup on ühinemise hetkel liituvates või vanades liikmesriikides vabas ringluses, siis selline kaup jääb vabasse ringlusse kogu laienenud ühenduses EÜ asutamislepingu alusel, mida on muudetud selle lahutamatu osa, 2003. aasta ühinemisaktiga, ilma et see kahjustaks põllumajandustoodetele kehtestatud ülemineku erimeetmeid, mida võidakse vastu võtta või on vastu võetud ühinemisakti artikli 41 (vt ka lisad 1 ja 2) alusel. Sama põhimõte kehtib ka kauba suhtes, mis suunati enne ühinemist tolliprotseduurile (näiteks, transiidile, ajutisele sisseveole) ja protseduuri lõpetamine toimub pärast ühinemist; kuid sellisel juhul tuleb kauba ühenduse staatust tõendada, vältimaks seda, et ühinemisest saaks põhjendamata eeliseid kaup, mille eest on kohustuslikud tollimaksud tasumata.

Ühinemisakti nr 5 lisa IV (“Tolliliit (üleminekumeetmed ja protseduurid)”)² järgi võimaldatakse enne ühinemist alanud ja pärast ühinemist lõppevaid teatud kaubavedusid menetleda ühineva liikmesriigi seniste tolliõigusaktide alusel. Dokumendis käsitletakse taolisi erandeid ja antakse ülevaade asjakohaste tolliasutuste koostööst. Muist ühinevate riikide endiste eeskirjade järgi välja antud lubasid ja päritolutõendeid kehtivad ka üleminekuajal.

Ühinemisakti artiklite 37–42 alusel on võimalik rakendada teisigi ülemineku- ja kaitsemeetmeid (vt ka lisa 1 ja 2).

Ühinemisakti nr 4 lisa IV käsitletakse põllumajandustoodetega seotud erimeetmeid. Neid meetmeid käesolevas dokumendis ei käsitleta.

¹ Liitumisläbirääkimiste kolmekümne ühes peatükis käsitletakse EL *acquis'* erivaldkondi, s.o EL asutamislepingute alusel vastu võetud üksikasjalikke seadusi ja eeskirju. Tolliliidu 25. peatüki *acquis'* hõlmab ühenduse tolliseadustikku ja selle rakendusmäärust; koondnomenklatuuri; ühist tollitariifistikku, sealhulgas kaubandussoodustusi, tariifikvoote ja tariifseid peatamismeetmeid ning muid tolliga seotud õigusakte väljaspool tolliseadustiku reguleerimisala, näiteks, võltsitud ja piraatkaupa, narkootikumide lähteaineid ning kultuurikaupade ekspordi.

² vt ka: http://europa.eu.int/comm/enlargement/negotiations/treaty_of_accession_2003/treaty_accession_13.htm või http://europa.eu.int/eur-lex/pri/en/oj/dat/2003/l_236/l_23620030923en00330988.pdf (EÜT L 236, 23.9.2003, lk 33, eriti lk 799–801.)

II. SISSEJUHATUS: ÜHINEMISE PÕHIMÕTTED

Uute liikmesriikide ühinemisel Euroopa Liiduga (EL) kehtib järgmine põhimõte: ühinemisest alates on asutamislepingud (s.t Euroopa Liidu asutamisleping, EURATOMi asutamisleping ja Euroopa Liidu leping), samuti nendest lepingutest tulenevad muud juriidilised dokumendid (näiteks, EÜ tolliseadustik) uutele liikmesriikidele kohustuslikud, s.t uued liikmesriigid peavad kohaldama ühenduse õigustikku, nn *acquis communautaire*'i. See põhimõte on formuleeritud ühinemisakti artiklis 2, kus on näidatud ka ainus võimalik erand: need lepingud ja nendega seotud juriidilised dokumendid kehtivad ühinemisaktis sätestatud tingimustel. See tähendab järgmist:

1. Asutamislepinguid muudetakse ühinemisaktiga ja ühinemisest alates kasutatakse nende uuendatud versioone (näiteks, ühinemisakti artikliga 12 muudetakse EÜ asutamislepingu artikli 205 lõiget 2, milles määratakse kindlaks, et nõukogu otsuste poolthäälte arvestus toimub kvalifitseeritud häälteenamusega).
2. Tuleb kasutada ühinemisaktiga uuendatud asutamislepingutel põhinevat seaduse versiooni (näiteks, ühinemisakti nr 19 lisa II alusel muudetakse tollisadustiku artiklit 3, millega uute liikmesriikide alad muutuvad ühenduse tolliterritooriumiks). Loomulikult jätkub tavapärane seadusloometegevus, nii et mõlemad, nii ühinemiseelseid kui ka -järgseid muudatusi seaduses (näiteks, tolliseadustiku rakendusmääruse sätete muudatusi) on võimalik jõustada mõlemal juhul kehtivate protseduurireeglitega (vrd ühinemisakti artikleid 8 ja 9).
3. Ühinemisaktis on ette nähtud mõningad üleminekumeetmed, et soodustada kauba liikumist nii vanade ja uute liikmesriikide vahel kui ka uute liikmesriikide endi vahel, ning uute riikide ja kolmandate riikide vahel; tolliseadustiku raames kehtivad peaaegu kõik meetmed kõigile uutele liikmesriikidele ühtviisi (vt ka ühinemisakti nr 5 lisa IV).
4. Kuna 16. aprillil 2003 ühinemisakti allkirjastamisel oli võimatu ette näha ja korraldada kõiki üleminekuprobleeme, sisaldab üleminekuakt segaduste vältimiseks mitmeid kaitseklausleid, mis võimaldavad ajutisi erandeid põhireeglitest (eriti ühinemisakti artiklid 37–42).
5. Ühinemisel liidetakse uued liikmesriigid ühenduse tolliterritooriumiga ja seetõttu EL15-s kohaldatavaid kaubanduse kaitsemeetmeid (s.o dumping- ja subsiidiumivastaseid meetmeid ning kaitsemeetmeid) rakendatakse kolmandate riikide impordil nende territooriumile. Ühtlasi muutuvad kehtetuks uute liikmesriikide taolised ühinemiseelsed meetmed.

Käesolevas dokumendis käsitletakse ühinemisakti neid üleminekumeetmeid, mis on mainitud eespool punktis 3; ühinemisakti alusel sätestatavatest võimalikest kaitsemeetmetest teavitatakse edaspidi, sõltuvalt sellest, kas ja millal need vastu võetakse. Käesolevas dokumendis kirjeldatud eeskirjad ei kehti põllumajandustoodetele.

III. KÕIGIS UUTES LIIKMESRIIKIDES KEHTIVAD ÜLEMINEKUMEETMED

Ühinemisakti nr 5 lisa IV sisaldab tollialaseid üleminekumeetmeid. Nende meetmete kasutuselevõtmisel lähtuti järgnevast:

1. Rahvusvahelise kaubanduse soodustamiseks peaks olema võimalik mõningaid enne ühinemist alanud ja pärast ühinemist lõppevaid tehinguid lõpetada ikkagi vanade eeskirjade järgi.
2. Kuna selliste eeskirjadega luuakse ühenduse õiguse kohaldamise kohustuses erandeid, tuleb neid rangelt tõlgendada.
3. Lubade ja protseduuride lihtsustamist pole liikmesriikide pädevatel asutustel võimalik kõigile huvirühmadele üleöö korraldada.
4. Mõnedes, pärast ühinemist lõppevates tehingutes viidatakse ühinemiseelsele ajale (näiteks, välistöötlemise raames enne ühinemist ajutiselt eksporditud kauba re-importimine). Siin osutub mõnel juhul otstarbekaks rakendada ühineva riigi seniseid maksustamisaluseid, juhul kui ühinevate riikide seadustes olid need olemas.

Need põhimõtted kehtivad vaid niivõrd kui need on ühinemisakti nr 5 lisa IV üksikute tolliprotseduuride või ühenduse tolliseaduse muude eeskirjade kohta sõnaselgelt formuleeritud; kõigil muudel juhtudel tuleb ka uutes liikmesriikides ühinemise päevast alates järgida EÜ asutamislepingut ja sellel põhinevaid tolli õigusakte. Kehtib põhimõte, et uues liikmesriigis vaba ringluses (EÜ asutamislepingu artikkel 24) olnud kaup on ühinemise päevast vabas ringluses kogu laienenud ühenduse tolliterritooriumil.

1. Kauba ühenduse staatuse tõendamine (kaubavahetus laienenud ühenduses)

- (a) Sooduspäritolutõendit, mis oli välja antud enne ühinemist uute liikmesriikidega sõlmitud Euroopa lepingu või samaväärsete lepingute alusel, aktsepteeritakse ühinemise järel laienenud ühenduses kauba staatuse tõendusena (mitte päritolutõendina), kui
- ühinemise kuupäeval on kaup ajutiselt ladustatud vabatsooni või vabalattu, on transiidil, tolliladustamisel, seestöötlemisel (peatamissüsteem), töötlemisel tollikontrolli all, ajutisel impordil või välistöötlemisel, või on deklareeritud ja lubatud ekspordiks ning see on edasitoimetamisel laienenud ühenduses, ja
 - nende toodete valmistamisel kasutatud mittepärinevate materjalide puhul kehtib (=Euroopa lepingud, mitte assotsiatsioonilepingud) tollimaksude tagasimaksete või maksudest vabastamise keeld.

See tähendab, et kui eespool mainitud kauba kohta esitatakse pärast ühinemist tollile sooduspäritolutõend, on kaup vabasse ringluses sisenemisel tollimaksust ja muudest tollimeetmetest vabastatud (ühinemislepingu nr 5 lisa IV lõike 1 punkt a). Tuleks silmas pidada, et tulemuseks pole tollimaksu soodusmäära kehtestamine, vaid kauba ühenduse staatuse alusel tollimaksu ei kehtestata. Ühtlasi tuleks märkida, et sellega välistatakse Küprose ja Maltaga sõlmitud assotsiatsioonilepingute alusel välja antud EUR.1 sertifikaatide kasutamine, sest neis lepingutes puudub tagasimaksete keeld (*do not contain a 'no-drawback rule'*). Kuna tollimaksude tagasimaksete või maksuvabastuse keeld puudub, ei ole EUR.1 sertifikaadid garantiiks, et tollimaksud mittepärinevatelt materjalidelt on Küprosel ja Maltal makstud. Kuid Küprose ja Malta kaup on vabasse

ringlusse sisenemisel tollimaksuvaba ja vabastatud muudest tollimeetmetest, eeldusel et sellise kauba ühenduse staatus on tõendatav järgneva punkti b alusel.

(b) Kauba suhtes, mis on ühinemise kuupäeval ajutises laos, vabatsoonis või vabalaos, transiidil, tolliladustamisel, seestöötlemisel (peatamissüsteem), töötlemisel tollikontrolli all, ajutisel impordil või välistöötlemisel, või on deklareeritud ja lubatud ekspordiks ning see on edasitoimetamisel laienenud ühenduses, kohaldatakse ühenduse tollikätlust, kui näiteks, asjakohasel tolliterritooriumil kehtestatud tollimaksude tasumisel esitatakse üks järgmistest kauba ühenduse staatuse tõendustest:

- T2L- või T2LF-dokument või samaväärne kaubadokument (rakendusmääruse artiklid 315–317b),
- TIR-märkmik või ATA-märkmik märkega “T2L” või “T2LF” (rakendusmääruse artikkel 319),
- liikmesriigis registreeritud mootorsõiduki registritahvlid ja andmed (rakendusmääruse artikkel 320),
- liikmesriigi raudtee-ettevõtjale kuuluva kaubavaguni markeering (*code number*) ja omanikutunnus (rakendusmääruse artikkel 321),
- pakkeüksused, mida saab tuvastada liikmesriigi isikule kuuluvatena (rakendusmääruse artikkel 322),
- reisijaga kaasasolev kaup, kui kauba ühenduse staatus on deklareeritud ja deklaratsiooni õigsuses pole kahtlust (rakendusmääruse artikkel 323),
- aktsiisikauba saatedokument (määrus [EMÜ] nr 2719/92),
- T2M-vorm merealusel püütud kala- ja muude meretoodete kohta (rakendusmääruse artikkel 325),
- rakendusmääruse artiklis 462a ja lisa 42b kindlaksmääratud postimarkeering,
- ühenduse kauba vorm I-tüüpi kontrolliga vabatsoonis ja vabaladudes (rakendusmääruse artikkel 812 ja lisa 109),
- T5-kontrolleksemplar (rakendusmääruse artikli 314c punkt g kooskõlas artikliga 843).

Antud kontekstis tähendab “ühenduse kaup” ka sellist kaupa, mis:

- on tolliseadustiku artikli 23 alusel täielikult saadud uue liikmesriigi territooriumil ja ei sisalda teistest riikidest või muudelt territooriumidelt imporditud kaupa;
- on imporditud muudest riikidest või territooriumidelt, mitte aga uuest asjakohasest liikmesriigist ning on selles liikmesriigis lubatud vabasse ringlusse;
- on saadud või toodetud asjakohases riigis, kas ainult eespool teises alapunktis mainitud kaupadest, või eespool esimeses ja teises alapunktis mainitud kaupadest.

See tähendab, et pärast ühinemist eespool mainitud kauba ühenduse staatuse tõenduse esitamisel tollile on kaup vabasse ringlusse sisenemisel tollimaksudest ja muudest tollimeetmetest vabastatud (ühinemislepingu nr 5 lisa IV lõike 1 punkt b ja lõige 2).

2. *Kauba sooduspäritolu tõendamine (kaubavahetus kolmandate riikidega)*

(a) Kolmandate riikide poolt (s.o mitte vanade ega uute liikmesriikide poolt) välja antud sooduspäritolutõendeid aktsepteeritakse vastavates uutes liikmesriikides uute liikmesriikide ja nende riikide vahel sõlmitud sooduslepingu alusel, või uute liikmesriikide autonoomsete õigusaktide alusel, kui:

- sellise päritolutõendi hankimine annab tariifse sooduskohtlemise ühenduse ja kolmandate riikide või riikide rühmaga sõlmitud lepingutes või -lepetes sätestatud tariifsete sooduskohtlemise meetmete alusel (s.t kolmandate riikide poolt välja antud sooduspäritolutõendit võib aktsepteerida vaid juhul, kui EL15 samuti seda tõendust aktsepteerib);
- päritolutõend ja veodokumendid anti välja enne ühinemise kuupäeva; ja
- päritolutõend esitatakse tollile 1. septembriks 2004.

Kui kaup deklareeriti impordiks uues liikmesriigis enne 1. maid 2004 tol ajal selles uues liikmesriigis kehtivate sooduslepingute alusel, siis retrospektiivselt välja antud päritolutõendi võib selles liikmesriigis aktsepteerida, eeldades et see tõend esitatakse tollile 1. septembriks 2004 (ühinemisakti nr 5 lisa IV lõige 3).

(b) Võib jätkuvalt kasutada “kinnitatud eksportööride” (*approved exporters*) lubasid, mis on välja antud T ehhi Vabariigi, Eesti, Läti, Leedu, Ungari, Poola, Sloveenia või Slovakkia poolt kolmandate riikidega (s.t mitte laienenud ühenduses) sõlmitud lepingute raames, eeldades et:

- nii on sätestatud ka enne ühinemist nende kolmandate riikide ja EL15 vahel sõlmitud lepingutes (mis tähendab, et taoline soodustus on ette nähtud vastavates ühenduse ja nende riikide vahel sõlmitud lepingutes); ja
- kinnitatud eksportöörid kohaldavad kauba ühenduse päritolu käsitlevaid eeskirju ühinemise kuupäevast alates.

Kuid eespool mainitud “kinnitatud eksportööride” load tuleb 1. maist 2005 asendada uute, ühenduse õigusaktide alusel välja antud lubadega, sest 1. maist 2005 kaotavad vanad load kehtivuse (ühinemisakti nr 5 lisa IV lõige 4).

(c) Taotlusi ühinemislepingu nr 5 lisa IV lõigetes 3 ja 4 viidatud sooduslepingute ja -lepete alusel välja antud päritolutõendite järgnevas läbivaatamiseks aktsepteerib praeguste ja uute liikmesriikide toll kolme aasta jooksul pärast asjakohase päritolutõendi väljastamist, ning toll võib taotlusi esitada kolm aastat pärast vaba ringluse deklaratsiooni toetava päritolutõendi aktsepteerimist (ühinemisakti nr 5 lisa IV lõige 5).

(d) Kui päritolutõend ja/või veodokumendid on välja antud enne 1. maid 2004 ning kui kaubavahetusel uute ja vanade liikmesriikide vahel või uute liikmesriikide endi vahel tuleb täita tolliformaalsusi, siis kohaldatakse “pärinevate toodete” mõistet käsitava protokollsi sätteid ning vastavate halduskoostöölepingute menetlusi (ühinemislepingu nr 5 lisa IV lõige 6). (*Märkus: Selles lõikes käsitletakse järgnevat päritolutõendi kontrollimist ja see oleks pidanud loogiliselt paiknema ühinemisakti nr 5 lisa IV*

enne lõiget 3, sest võetakse arvesse olukordi laienenud ühenduses. Ei käsitleta kaubandust kolmandate riikidega.)

Kaubavahetusel Türgi ja uute liikmesriikide vahel seoses ATR-transiidisertifikaatidega (*ATR movement certificates*) kohaldatakse punkte a–c vajalike muudatustega.

IV. TOLLILADUSTAMINE, VABATSOONID JA VABALAOD

Vabatsooni ja vabalao kohta puuduvad üleminekueeskirjad. See tähendab, et tolliseadustiku ja selle rakendusmääruse sätteid kehtivad uutes liikmesriikides ühinemise päevast alates ning kõik load ja õigussätted, mis pole vastavuses ühenduse nõuetega, muutuvad sellest kuupäevast kehtetuks. Vabatsoonid ja vabalaod, mis on loodud täpselt ühenduses 1. mail 2004 kehtivate nõuete järgi, võivad oma tööd jätkata.

Järgmiseid erisätteid kohaldatakse uutes liikmesriikides pärast ühinemist tolliladustamise protseduuri lõpetamisel: kui tollivõla maksusumma määratakse importkauba liigi, tolliväärtuse ja koguse põhjal, mis oli kaubal tolliprotseduurile suunamisel (vt ka tolliseadustiku artikli 112 lõige 3) ja kui vastav deklaratsioon aktsepteeriti enne ühinemiskuupäeva, sõltuvad need elemendid selles liikmesriigis enne ühinemist kehtinud õigusaktidest. Kuid tollivõla tekkimisel kehtestatakse tollimaksumäärad ühise tollitariifistiku alusel ja sellised tollimaksud on ühenduse omavahendid (ühinemislepingu nr 5 lisa IV lõige 7).

V. SEESTÖÖTLEMINE

Enne ühinemist uues liikmesriigis välja antud seestöötlemise load kehtivad neis näidatud kehtivusaja lõpuni või üks aasta pärast ühinemiskuupäeva, sõltuvalt sellest, kumb kuupäev on varem (ühinemisakti nr 5 lisa IV lõige 12). Kuid ühinemiskuupäevast alates peab loa valdaja järgima ühenduse õigusakte, väljaarvatud järgmistel erandjuhtudel:

Ühinemisakti artikli 2 alusel ei nõuta enam lubasid vanade ja uute liikmesriikide vahelisel ning ka uute liikmesriikide omavahelisel kaubavahetusel. Kuid enne ühinemise kuupäeva alanud ja ühinemise kuupäeval veel pooleliolevad tolliprotseduurid tuleb pärast ühinemist lõpetada.

EÜ asutamislepingu artiklite 23 ja 24 alusel ei saa tollivõlg tekkida kaubal, mille ühenduse staatus tekib seoses ühinemisega. See puudutab nii vanadest ja uutest liikmesriikidest pärit kaupa, kui ka kolmandatest riikidest sisseveetud kaupa, mis oli enne ühinemist vanades või uutes liikmesriikides lubatud vabasse ringlusse (vt ka tolliseadustiku artikkel 4).

Seestöötlemise protseduuri lõpetamisel uues liikmesriigis pärast ühinemist kehtivad järgmised erisätted (ühinemisakti nr 5 lisa IV lõige 8):

Kui tollivõla maksusumma määratakse kindlaks importkauba liigi, tariifse klassifikatsiooni (sealhulgas tollimaksumäära), tolliväärtuse, päritolu ja koguse järgi, mis iseloomustasid kaupa protseduurile suunamisel (vt ka tolliseadustiku artikkel 121), ning kui kauba tolliprotseduurile suunamise deklaratsioon aktsepteeriti enne ühinemise kuupäeva, olenevad need elemendid selles liikmesriigis enne ühinemise kuupäeva kehtinud õigusaktidest. Sellised tollimaksud on aga ühenduse omavahendid.

Tasandusintressi tuleb maksta tolliseadustiku rakendusmääruse artikli 519 alusel alates ühinemise kuupäevast, et tasakaalustada tollimaksu maksetähtaja pikendamisega tekkivat eelist.

Kui seestöötlemise deklaratsioon aktsepteeriti tagasimaksüsteemis, siis tollivõla tagasimakseid tehakse ühenduse õigusaktides sätestatud tingimustel, uue liikmesriigi poolt ja kulul, tingimusel et tollivõlg, mille suhtes tagasimaksmist nõutakse, tekkis enne ühinemise kuupäeva. Tagasimaksmisele kuuluv tollimaks tasuti enne ühinemist (*The duty refunded is, of course, that paid before accession*).

VI. TÖÖTLEMINE TOLLIKONTROLI ALL

Enne ühinemist uues liikmesriigis välja antud tollikontrolli all töötlemise luba võib kehtida selles näidatud kehtivusaja lõpuni või üks aasta arvates ühinemise kuupäevast, sõltuvalt sellest, kumb kuupäev on varem (ühinemislepingu nr 5 lisa IV lõige 12). Kuid ühinemise kuupäevast alates peab loa valdaja järgima ühenduse õigusakte.

Kui protseduur algas enne ühinemise kuupäeva ja see lõpetatakse pärast ühinemist, kehtivad ühenduse õigussätted eranditeta ka uutes liikmesriikides (ühinemislepingu nr 5 lisa IV lõige 9).

VII. AJUTINE SISSEVEDU

Ajutise sisseveo protseduuri lõpetamisel uues liikmesriigis pärast ühinemist kohaldatakse järgmiseid erisätteid (ühinemislepingu nr 5 lisa IV lõige 10):

Kui tollivõla maksusumma määratakse importkauba liigi, tariifse klassifikatsiooni (sealhulgas tollimaksumäära), tolliväärtuse, päritolu ja koguse järgi, mis iseloomustasid kaupa tolliprotseduurile suunamisel (vt ka tolliseadustiku artikli 144 lõike 1 esimene lause) ja kui kauba tolliprotseduurile suunamisel aktsepteeriti deklaratsioon enne ühinemise kuupäeva, sõltuvad need elemendid selle liikmesriigi ühinemiseelsetest õigusaktidest. Sellised tollimaksud on aga ühenduse omavahendid.

Tasandusintressi tuleb maksta tolliseadustiku rakendusmääruse artikli 519 alusel, arvates ühinemise kuupäevast, et tasakaalustada tollimaksu maksetähtaja pikendamisega tekkinud eelist.

VIII. VÄLISTÖÖTLEMINE

Enne ühinemist uues liikmesriigis välja antud välistöötlemise luba võib kehtida loal näidatud kehtivusaja lõpuni või üks aasta pärast ühinemise kuupäeva, sõltuvalt sellest, kumb kuupäev on varem (ühinemislepingu nr 5 lisa IV lõige 12). Kuid ühinemise kuupäevast alates peab loa valdaja järgima ühenduse seadusi.

Kui protseduur algas enne ühinemist ja see lõpetatakse pärast ühinemist, siis ühenduse õigussätted (sealhulgas ühine tollitariifistik) kehtivad ka uutes liikmesriikides. Nulltollimääraga tollimaksuvabastuse arvutamine töötlemiskulude alusel pole lubatud kauba puhul, mis ei pärine EL15-st või uuest liikmesriigist (tolliseadustiku artikli 153 alapunkt 2 koos rakendusmääruse artikliga 591) ning mis on lubatud vabasse ringlusse enne ühinemist, erandiks on müügiks mitteettenähtud importkaup (ühinemisakti nr 5 lisa IV lõige 11).

IX. MAKSUDE ARVESTUSSE KANDMINE, VORMISTUSJÄRGNE TOLLIVÕLGADE SISSENÕUDMINE, TAGASIMAKSED JA MAKSUSUMMA VÄHENDAMINE

Ühinemise kuupäevast alates peab tollimaksude arvestusse kandmine (sealhulgas tollivormistusjärgne tollivõla sissenõudmine), tagasimaksed ja maksusumma vähendamine toimuma tolliseadustiku (tolliseadustiku artiklid 201–242) alusel. Kui aga tollivõlg tekkis enne ühinemise kuupäeva, siis ka võla sissenõudmine ja/või korrigeerimine peab toimuma õigusnormide järgi, mis kehtisid uues liikmesriigis enne ühinemist.

Kuna sellega kaasneb ühinemise eel tekkinud vea korrigeerimine, tuleb riikliku seaduse alusel määratud tollimaks tagasi maksta või sisse nõuda (ühinemisakti nr 5 lisa IV lõiked 13 ja 14). Ühtlasi tähendab see, et tollivõlgade sissenõudmisel kohaldatakse ka kõiki teisi riiklikke õigussätteid (näiteks, maksetähtaegu).

X. SIDUV TARIIFIINFORMATSIOON JA PÄRITOLUINFORMATSIOON

Ühinemisaktis puuduvad üleminekumeetmed siduva tariifiinformatsiooni ja siduva päritoluinformatsiooni kohta.

See tähendab, et:

- uutes liikmesriikides ühinemiseelsete õigusaktide alusel väljastatud siduv informatsioon pole alates ühinemise päevast enam juriidiliselt siduv; alates sellest päevast võivad uued liikmesriigid väljastada siduvat informatsiooni ühenduse tolliseadustiku artikli 12 alusel. Selline informatsioon kehtib kogu ühenduses;
- vanades liikmesriikides väljastatud siduv informatsioon kehtib ühinemise päevast ka uutes liikmesriikides. Kuid kui kauba tootmisel kasutatakse uute liikmesriikide materjale või tööjõudu ja sellele kaubale on väljastatud siduv päritoluinformatsioon, tuleb seda päritoluinformatsiooni ühinemise kuupäevast vastavalt korrigeerida.

XI. PRAKTILISI NÄITEID

Järgnevalt on mõningad näited, milles lähtutakse ühinemise kuupäevast 1. mai 2004.

1. Lubade väljaandmine ja kehtivus

Enne ühinemise kuupäeva välja antud seestöötlemise, tollikontrolli all töötlemise ja välistöötlemise load kehtivad nendel lubadel näidatud kehtivusaja lõpuni või üks aasta arvates ühinemise kuupäevast – oleneb, kumb kuupäev on varem. Kuid sellise loa valdaja peab ühinemise kuupäevast alates järgima ühenduse õigusakte.

Näide: Kandidaatriigis 1.03.2003 kolmeks aastaks (kehtivusaeg) välja antud luba tollikontrolli all töötlemiseks tuleb 1. mai 2005 seisuga tühistada või muuta. Kui luba on välja antud Brasiiliast pärineva etanooli töötlemiseks tollikontrolli all etüülatsetaadiks, tuleb aga luba 1. maist 2004 tühistada (vt ka tolliseadustiku artikkel 9), sest tolliseadustiku komitee otsustas novembris 2003, et majanduslikest tingimustest pole antud juhul kinni peetud. Tühistamine ei kehti importkauba suhtes, mis oli enne ühinemise kuupäeva toimetatud töötlemiseks tollikontrolli all (vt ka rakendusmääruse artikkel 4).

Tolliladustamise, ajutise sisseveo, lõppkasutuse ning vabatsoonide ja vabaladude load, mis kehtivad ühinemise kuupäeval või pärast seda kuupäeva, peavad olema 1. maist 2004 vastavuses ühenduse seadusega.

2. *Enne ühinemist alanud tolliprotseduuride lõpetamine*

Isegi kui ühinemisaktis pole otseselt nii formuleeritud, tuleb enne ühinemist alanud tolliprotseduurid lõpetada, sõltumata sellest, kas neid protseduure algatati kolmanda riigi suhtes, või vanade ja uute liikmesriikide suhetes, või kahe uue liikmesriigi vahel. Näiteks, kui ühinev riik kohaldab 30.04.2004 välistransiidiprotseduuri vana liikmesriigi suhtes, tuleb seega see tolliprotseduur igal juhul lõpetada. Sama kehtib ka kauba toimetamisel vastupidises suunas.

Vältimaks olukorda, et ühinemise kuupäeval tolliprotseduuril oleva kauba eest tuleb vabasse ringlusse sisenemisel maksta tollimaksu või kohaldada muid tollimeetmeid, võib tolliklient esitada tollile sooduspäritolutõendi (kui see on ekvivalentne staatusega, s.o Euroopa lepingutega). "Vabasse ringlusse sisenemine" eeldab, et nõutakse tollideklaratsiooni. Näiteks, kui Poolast pärinev sooduskaup toimetatakse enne ühinemist ajutise impordi raames Saksamaale ja kaup deklareeritakse vabasse ringlusse pärast ühinemise kuupäeva, siis seda kaupa ei maksustata tollimaksuga, kui on esitatud EUR.1 sertifikaat Poolaga sõlmitud Euroopa lepingu alusel, mis on kauba ühenduse staatuse tõenduseks, s.t mitte päritolutõenduseks (vt ka eespool jaotise III punkti 1 alapunkt a). Kui deklarant esitab tollile EUR.1 sertifikaadi asemel T2L-dokumendi, ei pea samuti tollimaksu tasuma (vt ka eespool jaotise III punkti 1 alapunkt b).

Tuleb rõhutada, et ühinemisega tekkivat kauba ühenduse staatust või sooduspäritolu (kaubavahetusel kolmandate riikidega) tuleb nõuetekohaselt tõendada (vt ka eespool jaotise III punktid 1 ja 2). Kui tolliklient ei suuda nõuetekohast tõendust esitada, käsitatakse kaupa vastavalt kas ühenduseväliseks kaubana või mittesooduspäritolu kaubana ning sellele määratakse ühenduse seaduse (sealhulgas ühinemisakti erieeskirjade) järgi tollimaks ning kohaldatakse muid tollimeetmeid.

Et vältida varem viieteistkümne ühenduses vabas ringluses olnud kauba maksustamist impordimaksuga uues liikmesriigis, tuleks kaaluda, kas sellist kaupa saab deklareerida tagasitoodud kaubana (vt ka järgnev juhtum 15). Kui on võimalik vabastada kaup impordimaksudest tagasitoodud kauba suhtes kohaldatavate sätete alusel, võiks see olla üheks alternatiivseks vabastada impordimaksudest ühinemisakti alusel.

3. *Tollimaksude sissenõudmise aeg ja maksustamise alused*

Kõik enne ühinemist alustatud ja ühinemise kuupäeval pooleliolevad tolliprotseduurid tuleb lõpetada ühenduse seaduse alusel. Ühinemisakti nr 5 lisas IV võimaldatakse selles osas mõningaid erandeid. Need on seotud kauba tariifse klassifikatsiooni (ja tollimaksumäära), koguse, tolliväärtuse ja päritolu ning tollivõla määramise meetodiga välistöötlemisel. Tollivõla eeskirju ei kohaldata mõistagi sellise kauba suhtes, mille ühenduse staatus või sooduspäritolu staatus on tõendatud, sest selline kaup on tollimaksuvaba (vt ka eespool jaotise III punktid 1 ja 2). Järgnevalt käsitletakse mõningaid näidisjuhtumeid:

Juhtum 1: Importkaup suunatakse enne ühinemise kuupäeva Poolas **tolliladustamise protseduurile** tolliseadustiku artikli 112 lõike 3 alusel. See kaup deklareeritakse 1. augustil 2006 vabasse ringlusse. Kauba suhtes kehtib ühise tollitariifistiku alusel tavaline

3%-line tollimaksumäär. Enne ühinemise kuupäeva ei esitatud nõuetekohaselt väljaantud kauba sooduspäritolutõendit ega ühenduse staatuse tõendust.

Lahendus: Tuleb maksta impordimaks. Tollivõla maksusumma määratakse maksustavate elementidelt (importkauba liik, tolliväärtus ja kogus) enne ühinemise kuupäeva kehtinud Poola õigusaktide järgi. Tollimaksud määratakse ühise tollitariifistiku alusel.

Juhtum 2: Jaapanist pärinev kaup on enne ühinemise kuupäeva Saksamaal suunatud **tolliladustamise protseduurile**. Kaup viiakse 1. augustil 2006 tollijärelevalve alt ebaseaduslikult välja. Tollilaopidaja esitab T2L-dokumendi (mis on välja antud tagasiulatavalt rakendusmääruse artikli 314c lõike 3 alusel), sest kaup oli enne ühinemise kuupäeva vabas ringluses Ungaris.

Lahendus: Impordimaksu ei pea maksuma, sest esitati kauba ühenduse staatuse tõendus (vt ka EÜ asutamislepingu artiklid 23–25³).

Juhtum 3: Jaapanist pärinev importkaup on enne ühinemise kuupäeva suunatud T ehi Vabariigis **seestöötlemisele peatamissüsteemis**. Importkaubast saadud kompensatsioonitooted deklareeritakse 1. juulil 2004 vabasse ringlusesse. Deklarant esitab tollile T2L-dokumendi (väljastatud tagasiulatavalt rakendusmääruse artikli 314c lõike 3 alusel), sest kaup oli vabas ringluses Prantsusmaal enne selle suunamist seestöötlemise protseduurile T ehi Vabariigis.

Lahendus: Impordimaksu ei pea maksuma, sest esitati kauba ühenduse staatuse tõendus.

Juhtum 4: Kaup on suunatud enne ühinemise kuupäeva Slovakkias **seestöötlemisele peatamissüsteemis**. Pärast ühinemise kuupäeva tekib selle kaubaga seoses tollivõlg. Kuupäeval, mil kaup suunati sellele protseduurile, oleks pidanud kauba suhtes kehtima **dumpinguvastane tollimaks EL15-s**, mitte aga Slovakkias.

Lahendus: Kuna kehtib tolliseadustiku artikkel 121, ei oleks pidanud dumpinguvastaseid tollimakse maksuma, sest EL15 impordimakse (sealhulgas dumpinguvastased tollimakse) ei määrata kaubale, mis oli enne 1. maid 2004 suunatud uude liikmesriiki seestöötlemise protseduurile peatamissüsteemis. Kuid tuleb tasuda kauba protseduurile suunamisel

³ “Artikkel 23

1. Ühendus on rajatud kogu kaubavahetust hõlmavale tolliliidule, millega kaasneb liikmesriikide vaheliste impordi- ja eksporditollimaksudude ning kõigi samaväärsete maksude keelustamine ning ühise tollitariifistiku kasutuselevõtmine kolmandate riikide suhtes.
2. Käesoleva jaotise 2. peatüki artikli 25 sätteid kohaldatakse liikmesriikidest pärinevale kaubale ja kolmandatest riikidest tulevatele toodetele, mis on liikmesriikides vabas ringluses.

Artikkel 24

Kolmandast riigist tulevat kaupa loetakse liikmesriigis vabas ringluses olevaks, kui on täidetud impordiga seotud tolliformaalsused ja on makstud selles riigis kehtestatud tollimaksud või muud samaväärsed maksud, ning kui pole saadud eeliseid tolli- või muude maksude täielikust või osalisest tagasimaksmisest.

Artikkel 25

Impordi- ja ekspordimaksud ning muud samaväärsed maksud liikmesriikide vahel on keelatud. See keeld kehtib ka oma olemuselt fiskaalsete tollimaksude kohta.”

Slovakkias kehtinud impordimaksud ning ühinemise kuupäevast alates tuleb maksta ka ühenduse seaduste alusel tasandusintressi.

Juhtum 5: Kaup on suunatud enne ühinemise kuupäeva Itaalias **seestöötlemisele peatamissüsteemis**. Tollivõlg tekib kaubal Sloveenias pärast ühinemist. Kuupäeval, mil kaup suunati sellele protseduurile, oleks pidanud kauba suhtes EL15-s kehtima **dumpinguvastane tollimaks**.

Lahendus: Kuna kehtib tolliseadustiku artikkel 121, tuleb maksta impordimaks (sealhulgas dumpinguvastased tollimaksud), mis kehtis liikmesriigis, kus kaup sellele protseduurile suunati. Peale selle tuleb impordimaksult maksta tasandusintressi.

Juhtum 6: USA-st pärinev kaup suunatakse enne 1. maid 2004 Sloveenias **ajutise impordi** protseduurile impordimaksudest vabastamisega. Protseduuri lõpetamise tähtjaks on 1. detsember 2004. Pärast ühinemise kuupäeva suunatakse kaup Itaaliasse, kus kaupa eksponeeritakse 1. veebruarini 2005.

Lahendus: Tekib tollivõlg, sest kaubale pole 1. detsembriks 2004 määratud uut tollikäitlusviisi. Tuleb maksta Sloveenia impordimaksud. Sellised tollimaksud on aga ühenduse omavahendid.

Juhtum 7: Eestist pärinev kaup suunatakse enne 1. maid 2004 Soomes **ajutise impordi protseduurile osalise vabastusega impordimaksudest**. Kaup deklareeritakse 1. juunil 2004 Soomes vabasse ringlusse. Deklarant esitab Eestist pärineva kauba kohta T2L-dokumendi.

Lahendus: Impordimaksud tuleb maksta tolliseadustiku artikli 143 alusel, kooskõlas tolliseadustiku artikli 201 lõike 1 punktiga b ajavahemikul kauba sisenemisest ajutiseks impordiks kuni 1. maini 2004. Kauba lubamisel vabasse ringlusse ei teki järgnevat tollivõlga.

Juhtum 8: Saksamaalt tulev kaup suunatakse enne ühinemise kuupäeva **ATA-märkmiku** alusel Poolas ajutise impordi protseduurile. See kaup deklareeritakse 15. mail 2004 vabasse ringlusse Saksamaal.

Lahendus: Põhimõtteliselt on see kaup tollimaksuvaba, eeldusel et kauba ühenduse staatus on vormikohaselt tõendatud (vt ka eespool jaotise III punkti 1 alapunktid a ja b). Kuid tolli poolt kinnitatud ekspordilõigend ei ole vormikohane ühenduse staatuse tõendus, sest sellist tõenduse liiki pole mainitud ühinemisakti nr 5 lisa IV punktis 1. Seega, ATA-märkmiku alusel veetav kaup tuleks vabasse ringlusse deklareerida kui ATA-märkmiku alusel tagasitoodud kaup. Kaupa võib aktsepteerida tagasitoodud kaubana, eeldusel et rakendusmääruse artikli 848 lõike 1 teise alapunkti tingimused on täidetud. Taassisvevo kviitungi eksemplar tuleks saata ekspordikviitungi lahtris H punkti e all näidatud tolliasutusse. Sellega teavitatakse Poola sisenemistolliasutust, et ajutise impordi protseduur on lõpetatud.

Juhtum 9: Austriast pärinev kaup on 15. aprillil 2004 ajutiselt eksporditud Ungarisse **välistöötlemise protseduurile**. Ajutise ekspordi kaup on ühinemise kuupäeval **seestöötlemisel** Ungaris. Kompensatsioonitooted suunatakse 30. mail 2004 välistransiidiprotseduurile ning samal kuupäeval deklareeritakse kaup Austrias vabasse ringlusse.

Lahendus: T1-dokumendil peab vastavalt rakendusmääruse artiklile 549 olema märged "IP/S kaup" (*IP/S goods*) ning impordimaksu võib arvutada vastavalt tolliseadustiku artiklile 121. Tollimaksu summa kohta teabe hankimiseks võib kasutada infolehte INF 1. Kui kauba suhtes kohaldatavatel toimingutel (näiteks, kauba ajutisel ekspordil) on ühenduse staatus tõendatud (vt ka eespool jaotise III punkti 1 alapunkt b), siis seda kaupa ei maksustata tollimaksuga. EL laienemise tõttu pole võimalik välistöötlemise protseduuri lõpetada ja, eeldades et kompensatsioonitoodetel on sooduspäritolu, pole ka lubatud välja anda EUR.1 transiidisertifikaati 1. mail 2004 ega ka pärast seda kuupäeva, sest Euroopa leping EL15 ja Ungari vahelise liidu loomise kohta enam ei kehti. EUR.1 sertifikaate võib välja anda ainult enne ühinemist. Sel juhul arvestatakse ainult "ei kuulu tagasimaksmisele" ettekirjutust (*no-drawback rule*) (vt ka tolliseadustiku artikkel 216).

Juhtum 10: Kaup eksporditakse Eestist 15. aprillil 2004 ja deklareeritakse pärast ühinemise kuupäeva Belgias vabasse ringlusse.

Lahendus: Kui tolliklient suudab esitada vormikohase tõenduse kauba ühenduse staatuse kohta, ei määrata kaubale impordimaksu (vt ka eespool jaotise III punkti 1 alapunktid a ja b). Rakendusmääruse artikkel 848 pole siinjuures kohaldatav.

Juhtum 11: Kauba suhtes kohaldatakse enne 1. maid 2004 Taanis **lõppkasutuse sätteid**. Loa valdaja soovib 1. juunil 2004 kaupa toimetada teise, Lätis asuva loa valdaja juurde. Kas selline kauba toimetamine Lätisse on lubatud?

Lahendus: Jah, kauba edasitoimetamine on võimalik rakendusmääruse artikli 296 alusel. Laienenud ühenduses võib kauba **lõppkasutuse** osas teha ettekirjutusi.

Juhtum 12: Jaapanist pärinev kaup on lubatud enne ühinemise kuupäeva Saksamaal vabasse ringlusse. Enne ühinemise kuupäeva eksporditakse kaup Saksamaalt ekspordiprotseduuril alusel T ehhi Vabariiki. Kaup esitatakse T ehhi sihttolliasutusse koos T2-dokumendiga ja kaubal on ajutiselt tolliladustatud kauba staatus. Toll aktsepteerib 30. aprillil 2004 vaba ringluse tollideklaratsiooni. Kaup lubatakse 3. mail 2004 vabasse ringlusse.

Lahendus: Antud juhul pole võimalik kohaldada ühinemisakti nr 5 lisa IV, sest tollivõlg tekkis enne ühinemise kuupäeva (s.o 30. aprillil, vaba ringluse tollideklaratsiooni aktsepteerimisel) ja seetõttu kehtivad kauba suhtes T ehhi impordimaksud. Impordimaksud on T ehhi Vabariigi omavahendid.

Juhtum 13: Belgia ettevõtte "A", alustab 29. aprillil 2004 EU1-ekspordideklaratsiooniga (*EU1 export declaration*) kaubavedu Belgiast ekspordiks Poolasse kuni EL väljumistolliasutusse Saksamaa-Poola piiril. Kuid kaup jõuab endise Saksamaa-Poola piirile 3. mail 2004.

Lahendus: Ühinemise kuupäeval on kaup pärast ekspordiformaalsuste täitmist edasitoimetamisel laienenud ühenduses. Seetõttu kehtivad antud juhtumil ühinemisakti tollivaldkonna üleminekumeetmed. Rakendusmääruse artikli 796 lõike 1 asemel kohaldatakse ühinemisakti nr 5 lisa IV lõiget 1. See tähendab, et EU1-ekspordideklaratsiooni ei pea rakendusmääruse artikli 796 lõike 1 alusel kehtetuks tunnistama. Kuid see tähendab ka, et kauba ühenduse staatusest eeliste saamiseks tuleb kaup deklareerida Poolas vabasse ringlusse ja kaup maksustatakse impordimaksuga, juhul kui kauba ühenduse staatust ei ole nõuetekohaselt tõendatud. Üldjuhul tuleb käibemaks maksta Poola käibemaksuseaduse järgi.

Juhtum 14: Belgia ettevõtte "A" soovib eksportida ühenduse kaupa tollikliendile "B" Varssavis, Poolas. Kaup suunatakse 27. aprillil 2004 **sisetransiidiprotseduurile**. Sihttolliasutus asub Varssavis. Kaup jõuab sinna maanteed mööda 3. mail 2004.

Lahendus: Kaup on 1. mail 2004 sisetransiidiprotseduuril. See tolliprotseduur tuleb lõpetada vastavalt tolliseadustiku artiklile 92 ja artikli 163 lõikele 3. Pealegi, et saada eeliseid ühenduse staatusest, tuleb kaup Poolas deklareerida vabasse ringlusse. Kuid asjaolu tõttu, et kaup suunatakse sisetransiidiprotseduurile (ühendusesisene T2-transiit), ei pea esitama ühenduse staatuse kohta täiendavaid tõendusid. Seoses käibemaksuga tuleks silmas pidada, et ettevõtte "B" tehingut käsitatakse käibemaksu kuuenda direktiivi artikli 28p lõike 5 alusel impordina Poolasse, nii et tuleb maksta Poola käibemaks. Ekspordideklaratsiooni ei tarvitse kehtetuks tunnistada.

Juhtum 15: Jaapanist pärinev kaup lubatakse enne ühinemise kuupäeva Saksamaal vabasse ringlusse. Seejärel eksporditakse kaup Saksamaalt ekspordiprotseduuril T ehhi Vabariiki ja kaup toimetatakse (viieteistkümne) ühenduse tolliterritoriumilt välja enne ühinemise kuupäeva. Kaup suunatakse tolliladustamise protseduurile T ehhi Vabariigis ja seejärel deklareeritakse 1. augustil 2004 vabasse ringlusse **tagasitoodud kaubana**. Deklarant esitab kauba kohta **INF 3** dokumendi. Selle infodokumendi väljastas Saksamaa toll enne 1. maid 2004.

Lahendus: Kaupa saab aktsepteerida tagasitoodud kaubana, sest see veeti välja ühenduse tolliterritoriumilt, toodi kolmeaastase perioodi jooksul tagasi sellesse (laienenud) ühendusse ja deklareeriti vabasse ringlusse. See tähendab, et impordimaksudest võib vabastada tolliseadustiku artiklite 185–187 ning rakendusmääruse artiklite 844–856 alusel.

XII. TOLLI ERIMEETMED SEOSSES MÕNE ÜHINEVA RIIGIGA

Järgnevalt tutvustatakse mõne ühineva riigi ühendusesisese kaubanduse ning kolmandatest riikidest tuleva kaubaga seotud erimeetmeid. Euroopa Ühenduse asutamislepingu artiklis 14 sätestatud siseturu põhimõtete järgi ei tohi kauba vabas ringluse ja/või ühtse väliskaubandussüsteemi erandeid sisepiiride kontrollimisel vääralt tarvitada.

1. *Küpros*

Protokollis nr 3 Küprosel asuvate Ühendkuningriigi suveräänsete baasalade (SBA) kohta muudetakse tolliseadustiku lisa artikli 3 lõiget 2 pealkirja all "Küpros" selles, et SBA loetakse ühenduse tolliterritooriumi osaks. Kuid Ühendkuningriik vastutab ühenduse tolli seadusaktide ja tollikontrolli (protokollis nr 3 artikli 7 lõige 1) kohaldamise eest neil aladel. SBA (protokollis nr 3 artikkel 2) suhtes kohaldatakse ühenduse tollialast *acquis*'d vaid osaliselt s.o:

- tolliseadustik ja selle rakendusmäärus;
- määrus nr 2658/87 (koondnomenklatuur);
- määrus nr 918/83 (tollimaksuvabastus, senine artikkel 135 muudetakse selles, et import Ühendkuningriigi relvajõudude ja tsiviilpersonali ühistoitlustamiseks on tollimaksuvaba);
- määrus nr 3677/90 ja direktiiv 92/109/EMÜ (lähteained);
- määrus nr 3911/92 (kultuurikaubad);
- määrus nr 3295/94 ja rakendusmäärus nr 1367/95 (võltsitud kaup);
- määrus nr 1334/2000 (kahese kasutusega kaup).

Käibemaksu osas loetakse SBA Küprose Vabariigi osaks, kusjuures neil aladel alanud ja seal ette nähtud käibemaksutehinguid käsitatakse Küprose Vabariigis alanud ja Küprose Vabariigis ette nähtud tehingutena (vt ka protokollis nr 3 lisa 2. osa).

Peale selle on Küprost käsitleva protokollis nr 10 alusel kogu Küprose saar ühenduse territooriumi osa (EÜ artikkel 299), *acquis*' kohaldamine peatatakse saare neil aladel, mis pole Küprose Vabariigi Valitsuse tegeliku kontrolli all. Sellest tuleneb, et käibemaksu kuuenda direktiivi (Direktiiv 77/388/EMÜ 17. mai 1977) kohaldamine Küprose neil aladel peatatakse samuti, ning seetõttu käsitletakse neid alasid kolmanda riigina. Kui ühinemise kuupäevaks ei jõuta Küprose probleemi komplekse lahenduseni, siis nõukogu määrusega (mis võetakse vastu protokollis nr 10 artikli 2 lõike 1 alusel) määratakse kindlaks tingimused, mille järgi EL seadust kohaldataks nii eespool mainitud alade kui ka Küprose Vabariigi Valitsuse tegeliku kontrolli all olevate alade suhtes.

2. *Malta*

Malta võib ühinemisjärgse viienda aasta lõpuni või 31. detsembrini 2008, – oleneb, kumb kuupäev on varem, – avada aasta tariifikvoodid kootud kangale, denimkangale ning valmisrõivaste aksessuaaridele (koondnomenklatuuri koodid 5112 11 10, 5209 42 00, 5408 22 10, 6217 10 00), mis on tollimaksuvabad (esimesel kahel aastal) üks kolmandik ühise tollitariifistiku tollimaksumäärast (*CCT duty rate*) (kolmandal ja neljandal aastal) või kaks kolmandikku ühise tollitariifistiku tollimaksust (*CCT duty*) (viandal aastal). Tariifikvootide suurus ja otstarve (meeste ja poiste ülerõivaste tootmine Maltal) on samuti ettekirjutatud. Kohaldatakse lõppkasutuse sätteid (tolliseadustiku artiklid 21, 82, rakendusmääruse artiklid 291–300); (Malta üleminekumeetmete lisa XI artikli 24 jaotise 1 neljas osa).

3. *Ungari*

Ungari võib ühinemisjärgse kolmanda aasta lõpuni või 31. detsembrini 2007, – oleneb, kumb kuupäev on varem, – avada aasta tariifikvoodi legerimata alumiiniumile (koondnomenklatuuri kood 7601 10 00). Esimesel aastal kehtib tollimaksumäär 2% või üks kolmandik ühise tollitariifistiku tollimaksust (*CCT duty*) – sõltub, kumb on suurem; teisel ja kolmandal aastal kehtib tollimaksumäär 4% või kaks kolmandikku ühise tariifistiku tollimaksust, sõltub, kumb on suurem. Tariifikvoodid ja eesmärk (ühenduse päritolu kauba töötlemine Ungaris) on samuti ettekirjutatud. Kohaldatakse lõppkasutuse sätteid (tolliseadustiku artiklid 21, 82, rakendusmääruse artiklid 291–300); (Ungari üleminekumeetmete lisa XI artikli 24 jaotise 1 neljas osa).

XIII. JÄRELDUSED

Arvestades ühinemise keerukust, on oluline, et ettevõtjad ja tolliametnikud selle tähenduse endale kohe ja täielikult teadvustaksid. Käesolev dokument on osa vajalikust informatsioonist ning see on oma olemuselt üksnes suunav. Tolliseaduse kohaldamine on riiklike ametiasutuste pädevuses, riigikohtute järelevalve all, mille viimaseks abinõuks on Euroopa Ühenduste Kohus. Lisainformatsioon võib osutada vajalikuks turuga seotud õigusrikkumiste ennetusmeetmete rakendamisel.

Lugejad peaksid silmas pidama, et mõningad kauba päritolu käsitlevad üleminekusätted liidetakse samuti ühinemisprotokollidesse, mis lisatakse lepingutesse EL ja kolmandate riikide vahel, kellega vähemalt ühel uuel liikmesriigil on või mitte ühelgi uuel liikmesriigil polnud enne ühinemist sõlmitud lepingut.

Üldiselt soovitatakse tolliklientidel hoolikalt kaaluda, kas kaup, mis oli enne ühinemise kuupäeva EL15-s või uutes liikmesriikides vabas ringluses, peab 1. mail 2004 olema peatamissüsteemis.

Lisa 1

Ülemineku erimeetmed seoses teatud põllumajandustoodetega

Väljavõte

**Komisjoni 10. novembri 2003. aasta määrus (EÜ) nr 1972/2003
üleminekumeetmetest seoses põllumajandustoodete kaubandusega
Tšehhi Vabariigi, Eesti, Küprose, Läti, Leedu, Ungari, Malta, Poola Sloveenia ja
Slovakkia ühinemisel Euroopa Liiduga
(EÜT 293, 11.11.2003, lk 3
/vt ka http://europa.eu.int/eur-lex/en/archive/2003/l_29320031111en.html)**

Artikkel 3

Peatamismeetmed

1. Käesolevat artiklit kohaldatakse kui erandit ühinemisakti lisa IV peatükist 5 ja ühenduse tolliseadustikku kehtestava nõukogu 12. oktoobri 1992 määruse (EMÜ) nr 2913/92 artiklist 20 ja artikli 214 lõikest 8.
2. Artikli 4 lõikes 5 loetletud kaup, mis oli enne 1. mail 2004 viieteistkümne ühenduses või uues liikmesriigis vabas ringluses ning mis on 1. mail 2004 ajutisel ladustamisel, või mille suhtes kohaldatakse määruse (EMÜ) nr 2913/92 artikli 4 lõike 15 punktis b ja lõike 16 punktides b–g nimetatud tollikäitlusviisi või protseduuri, või mis pärast ekspordiformaalsuste täitmist on edasitoimetamisel laienenud ühenduses, tuleb maksustada *erga omnes [kõigile kohaldatava]* imporditollimaksumääraga, mis kehtis vabasse ringlusesse lubamise kuupäeval.

Esimene punkt ei kehti viieteistkümne ühendusest eksporditud toodete suhtes, kui importöör tõendab, et ekspordiriigi toodetele ei taotletud ekspordihüvitist. Importööri nõudel hangib eksportöör ekspordideklaratsioonile pädeva asutuse kinnituse, näitamaks, et ekspordihüvitist ekspordiriigi toodetele ei taotletud.

3. Artikli 4 lõikes 5 loetletud kolmandatest riikidest pärinevaid tooteid, mis on seestöötlemisel artikli 4 lõike 16 punkti d alusel, või ajutisel sisseveol uude liikmesriiki määruse (EMÜ) nr 2913/92 artikli 4 lõike 16 punkti f alusel 1. mail 2004, ning mis sel kuupäeval või pärast seda kuupäeva lubatakse vabasse ringlusesse, maksustatakse impordimaksuga, mis kehtis kolmandatest riikidest pärinevate toodete vabasse ringlusesse lubamise kuupäeval.

Selgitusi määruse nr 1972/2003 artikli 3 lõike 2 kohta:

- On soovitatav, et tollikliendid kaaluksid hoolega, kas määruse 1972/2003 artikli 4 lõikes 5 loetletud kaup, mis oli vabas ringluses EL15-s või uutes liikmesriikides enne ühinemise kuupäeva, on 1. mail 2004 peatamissüsteemis. Selliste toodete turule

suunamisel kohaldatakse kolmanda riigi tollimaksumäära (*erga omnes [kõigile kohaldatavat]* imporditollimaksumäära), isegi kui kaup on enne ühinemise kuupäeva maksustatud impordimaksuga, või kaup pärineb EL15-st või ühest uuest liikmesriigist. See puudutab eriti uutest liikmesriikidest vanadesse liikmesriikidesse suunatud kaubandust ja uute liikmesriikide omavahelist kaubavahetust. EL15-st ühte uude liikmesriiki ilma ekspordihüvitiseta eksporditavat kaupa ei maksustata impordimaksuga (vt ka määruse 1972/2003 artikli 3 lõike 2 teine punkt).

- Tagasitoodud kauba suhtes kehtib ka määruse 1972/2003 artikli 3 lõige 2.

Näide: Eestist tulev kaup (koondnomenklatuuri kood 0201 30 00) viiakse Eesti tolliterritooriumilt välja enne ühinemise kuupäeva ja see on 1. mail 2004 avamerel. Kaup deklareeritakse vabasse ringlusse kui tagasitoodud kaup Belgias või Eestis 3. mail 2004. Eesti kauba suhtes kehtib kolmanda riigi tollimaksumäär, isegi kui tollile esitatakse T2L-dokument või EUR.1 dokument.

- Kaup maksustatakse kolmanda riigi tollimaksumääraga (*erga omnes [kõigile kohaldatava]* imporditollimaksumääraga) selle vabasse ringlusse lubamise kuupäeval määruse 1972/2003. artikli 3 lõike 2 esimese punkti alusel. Väljendiga "lubamine vabasse ringlusse" käsitletakse kõiki juhtumeid, mil tekib tollivõlg tolliseadustiku artiklite 201–204 järgi. Pealegi ei sisalda "*erga omnes [kõigile kohaldatav]* imporditollimaksumäär" dumpinguvastaseid, täiendavaid ega tasakaalustavaid tollimakse.

Selgitus määruse nr 1972/2003 artikli 3 lõike 3 kohta:

Mõiste "impordimaks, mida kohaldatakse vabasse ringlusse lubamise kuupäeval" ei sisalda dumpinguvastaseid, täiendavaid ega tasakaalustavaid tollimakse.

Lisa 2

Ülemineku erimeetmed seoses suhkruga

Väljavõte

**Komisjoni 14. jaanuari 2004 määrus (EÜ),
millega sätestatakse suhkruga seotud üleminekinemeteetmed
T eehi Vabariigi, Eesti, Küprose, Läti, Leedu, Ungari, Malta, Poola Sloveenia ja
Slovakkia ühinemisel Euroopa Liiduga
(EÜT L 9, 15.1.2004, lk 10
/ vt ka http://europa.eu.int/eur-lex/en/archive/2004/l_00920040115en.html)**

Artikkel 5

Peatamismeetmed

1. Erandina ühinemisakti lisa IV peatükist 5 ja nõukogu määruse (EMÜ) nr 2913/92 20 artiklist 20 ja artikli 214 lõikest 1, on kaup, mille KN koodid on 1701, 1702, 1704, 1904, 1905, 2006, 2007, 2009, 2101 12 92, 2101 20 92, 2105 ja 2202, – väljaarvatud komisjoni määruse (EÜ) nr 1972/2003 artikli 4 lõikes 5 loetletud kaup, – maksustatav *erga omnes [kõigile kohaldatava]* imporditollimaksuääruga, sealhulgas kõigi täiendavate impordimaksudega, mida kohaldati vabasse ringlusse lubamise kuupäeval, eeldades et:

(a) enne 1. mail 2004 oli see kaup ühenduses või uues liikmesriigis vabas ringluses nagu 30. aprillil 2004 õigusaktides kehtis, ja;

(b) 1. mail 2004 on see kaup:

(i) ajutisel ladustamisel, või

(ii) selle kauba suhtes kohaldati ühenduses määruse (EMÜ) nr 2913/92 artikli 4 lõike 15 punktis b ja artikli 4 lõike 16 punktides b–g loetletud üht tollikäitlusviisi või protseduuri, või

(iii) kaup on formaalsuste täitmise järel edasitoimetamisel laienenud ühenduses.

Esimene alapunkt ei kehti kauba viieteistkümne ühendusest eksporditud kauba suhtes, – erandiks on rafineeritud C-peedisuhkur, C-isoglükoossiirup ja C-inuliinsiirup, mille KN koodid on vastavalt 1701 99 10, 1701 99 90, 1702 30 10, 1702 40 10, 1702 60 10, 1702 90 30, 1702 60 80 ja 1702 90 80, – kui importöör tõendab, et ekspordiriigi toodetele ei taotletud ekspordihüvitist. Importööri taotluse alusel hangib eksporditöör pädevalt asutuselt kinnituse ekspordideklaratsioonile, et ekspordiriigi toodetele pole nõutud ekspordihüvitist.

2. Erandina ühinemisakti lisa IV peatükist 5 ja nõukogu määruse (EMÜ) nr 2913/92 artiklist 20 ja artikli 214 lõikest 1, on kolmandatest riikidest tulev kaup, mille KN koodid on 1701, 1702, 1704, 1904, 1905, 2006, 2007, 2009, 2101 12 92, 2101 20 92, 2105 ja 2202, – väljaarvatud komisjoni määruse (EÜ) nr 1972/2003 artikli 4 lõikes 5 loetletud

kaup, – maksustatud impordimaksuga, sealhulgas kõigi täiendavate impordimaksudega, mida kohaldati vabasse ringlusse lubamise kuupäeval, eeldades et:

(a) kaup on uues liikmesriigis 1. mail 2004 seestöötlemisel määruse (EMÜ) nr 2913/92 artikli 4 lõike 16 punkti d alusel või ajutisel ladustamisel artikli 4 lõike 16 punkti f alusel või;

(b) kaup on lubatud vabasse ringlusse 1. mail 2004 või pärast seda kuupäeva.

Selgitusi määruse 60/2004 artikli 5 lõike 1 kohta:

- On soovitatav, et tollikliendid kaaluksid hoolega, kas määruse nr 60/2004 artikli 5 lõikes 1 käsitletud kaup, mis oli enne ühinemise kuupäeva EL15-s või uutes liikmesriikides vabas ringluses, on 1. mail 2004 peatamissüsteemis. Sellise kauba turule suunamisel kohaldatakse kolmanda riigi tollimaksumäära (*erga omnes [kõigile kohaldatavat]*) imporditollimaksumäära, sealhulgas kõiki täiendavaid impordimakse), isegi kui kaubale oli enne ühinemise kuupäeva impordimaks kehtestatud, või kui kaup pärineb EL15-st või mõnest uuest liikmesriigist. See kehtib eriti kaubanduses uutest liikmesriikidest vanadesse liikmesriikidesse ja uute riikide omavahelisel kaubavahetusel. Kaupa, – väljaarvatud rafineeritud C-peedisuhkur, C-isoglükoossiirup ja C-insuliinsiirup, – mis on eksporditud EL15-st ühte uude liikmesriiki ilma ekspordihüvitiseta, ei maksustata impordimaksuga (vt ka määruse 60/2004 artikli 5 lõike 1 teine alapunkt).
- Tagasitoodud kauba suhtes kehtib samuti määruse 60/2004 artikli 5 lõige 1.

Näide: Eestist pärinev kaup (KN kood 2101 20 92) toimetati enne ühinemise kuupäeva Eesti tolliterritooriumilt välja ja 1. mail 2004 on see kaup avamerel. Kaup deklareeritakse 3. mail 2004 vabasse ringlusse Belgias või Eestis. Eestist pärinev kaup maksustatakse kolmanda riigi tollimaksumääraga, isegi kui tollile esitatakse T2L-dokument või EUR 1 dokument.

- Kaup maksustatakse kolmanda riigi tollimaksumääraga (*erga omnes [kõigile kohaldatavat]*) imporditollimaksumäär, sealhulgas kõik täiendavad impordimaksud) kauba vabasse ringlusse lubamise kuupäeval määruse 60/2004 artikli 5 lõike 1 esimese alapunkti alusel. Väljendiga “lubamine vabasse ringlusse” hõlmatakse kõiki juhtumeid, mil tekkis tollivõlg tolliseadustiku artiklite 201–204 järgi. Pealegi ei sisalda mõiste "vabasse ringlusse lubamisel kohaldatav *erga omnes [kõigile kohaldatavat]* imporditollimaksumäär, mis sisaldab täiendavaid impordimakse," dumpinguvastaseid ja täiendavaid tollimakse – erandiks on täiendav tollimaks suhkrukt – ega ka tasakaalustavaid tollimakse.

Selgitus määruse nr 60/2004 artikli 5 lõike 2 kohta:

- Mõiste "impordimaks, mis vabasse ringlusse lubamise kuupäeval sisaldab täiendavaid impordimakse" ei sisalda dumpinguvastaseid ja täiendavaid tollimakse – erandiks on täiendav tollimaks suhkrukt – ega ka tasakaalustavaid tollimakse.

Lisa 3

Käibemaksualased üleminekumeetmed 10 kandidaatriigi ühinemisel Euroopa Liiduga



EUROOPA KOMISJON
MAKSUNDUSE JA TOLLILIIDU
PEADIREKTORAAT
MAKSUPOLIITIKA
Käibemaks

Brüsselis, 14. oktoobril 2003

INFORMATSIOONILINE TEADE

Teema: Käibemaksualased üleminekumeetmed 10 kandidaatriigi ühinemisel Euroopa Liiduga

1. Käibemaksu kuuenda direktiivi (17. mai 1977 direktiiv 77/388/EMÜ) **artiklis 28p**, mida on muudetud ühinemisakti lisaga II [lõike 9 punkti 3 alapunkt d], kirjeldatakse käibemaksualaseid üleminekumeetmeid 10 kandidaatriigi ühinemisel Euroopa Liiduga 1. mail 2004.
2. Käesolevas **artiklis käsitletakse kaupa:**
 - (a) mis toimetati ühendusse või ühte uude liikmesriiki enne ühinemist ning seejärel suunati ajutise sisseveo protseduurile täieliku vabastamisega impordimaksudest või rakendati peatamissüsteemi, mida on nimetatud käibemaksu kuuenda direktiivi artiklis 16 (või ühinevate riikide samasugustele protseduuridele) **VÕI**
 - (b) mis on ühenduse kaup, suunatud enne ühinemise kuupäeva ühistransiidiprotseduurile või mõnele teisele tolli transiidiprotseduurile
- **JA** mis on sellel tolliprotseduuril 1. mail 2004.

Esimene järeldus – vanad eeskirjad kehtivad seni, kuni pärast 1.05.2004 nende tolliprotseduuride kohaldamine kauba suhtes lõpeb.

3. Põhimõtteliselt, kui kauba suhtes enam sellist tolli eriprotseduuri ei kohaldata, **imporditakse** kaup käibemaksuga, mis tuleb maksta selles riigis, kus kaup asus kui selle suhtes taolise tolliprotseduuri kohaldamine lõpetati [artikli 28p lõige 4].

Teine järeldus – põhimõtteliselt maksustatakse impordil selline kaup käibemaksuga, kui pärast 1.05.2004 sellise tolliprotseduuri kohaldamine kauba suhtes lõpeb.

4. Siiski on **juhtumeid, mil maksustamist ei toimu** (import käibemaksuta), kui
- kaup eksporditakse väljapoole laienenud ühendust, või
 - toimub kauba (mitte transpordivahendite) taasväljavedu riiki, kust kaup eksporditi eksportöörile või
 - kaubaks on transpordivahendid ja need omandati või imporditi enne 1. maid 2004 asjakohase riigi maksustamise üldalustel ja eeldusel, et ekspordil ei toimunud käibemaksuvabastust ega käibemaksu tagastamist.
5. **Käibemaksu ei nõuta** ka siis, kui transpordivahendi esmakasutamine toimus enne 1. maid 1996 (vt ka ühinemisaktiga muudetud artikli 28p lõige 7).

Kolmas järeldus – teatud juhtudel ja tingimustel (vt ka eespool mainitud punktid 4 ja 5) EI MÄÄRATA kaubale käibemaksu, kui pärast 1.05.2004 sellise tolliprotseduuri kohaldamine kauba suhtes lõpeb.

Lisa 4

Tollialased üleminekumeetmed ühinemisaktis – seos aktsiisiprotseduuriga



EUROOPA KOMISJON

MAKSUNDUSE JA TOLLILIIDU

PEADIREKTORAAT

MAKSUPOLIITIKA

Aktiisimaks ning transpordi-, keskkonna- ja energiamaks

Brüsselis, 9. oktoobril 2003

CED nr 447

TAXUD/2737/2003

POETRY: TAXUD/2003/01657/00/00/TRA

TÖÖDOKUMENT

AMETKONDLIKUKS

KASUTAMISEKS

AKTSIISIKOMITEE

Informatsioon liikmesriikidele

**EL laienemine 1. mail 2004
Ühinemisakti tollialased üleminekumeetmed
Seos aktsiisiprotseduuridega**

12., 13. ja 14. novembri 2003 istung

3. SISSEJUHATUS

Käesoleva töödokumendi lisana saavad delegatsioonid TAXUDi tollidirektoraadi poolt ettevalmistatud dokumendi, milles käsitletakse tollialaseid üleminekumeetmeid ühinemisaktis, mis hakkavad kehtima EL laienemisel 1. mail 2004. Käesolevat töödokumenti arutati tolliseadustiku komitee istungil 18. septembril 2003.

4. SEOS AKTSIISIPROTSEDUURIDEGA

Lisas olevas III peatükis esitatud tollialastes üleminekumeetmetes on kindlaks määratud põhimõtted, millest tuleb tollivaldkonnas lähtuda. Eriti rõhutatakse, et "rahvusvahelise kaubavahetuse soodustamiseks peaks olema võimalik mõningaid enne ühinemist alustatud tehinguid, mille lõpetamine toimub ühinemise järel, lõpetada ikkagi vanade eeskirjade järgi". XI peatüki punktis 2 märgitakse, et "isegi kui ühinemisaktis pole sõnaselgelt formuleeritud, tuleb enne ühinemist alanud tolliprotseduurid lõpetada, vaatamata sellele, kas neid protseduure kohaldati seoses kolmandate riikidega, või vanade ja uute liikmesriikide vahel, või kahe uue liikmesriigi vahel." Sama põhimõte kehtib loomulikult ka üleminekufaasis toimuva aktsiisiga maksustatavate kaubavedude kohta.

Seetõttu, kui **kaubaveo alustamine ja sisenemine ühenduse väljumistolliasutusse toimus enne 1. maid 2004**, ning mille suhtes kohaldatakse EL-ga ühinemise kuupäeval ühenduse tolliprotseduuri direktiivi 92/12/EMÜ⁴ artiklit 5, jätkub sama protseduuri kohaldamine kuni selle lõpetamiseni laienenud ühenduses. Aktsiisimaks peatatakse (*suspended*) tolliprotseduuri alusel. Kui kaup on liikmesriigi tollis vormistatud vabasse ringlusse, ja eeldades, et kaup toimetatakse tollimaksu peatamisega (*duty-suspense*) tollilattu, kohaldatakse aktsiisikauba veol aktsiisimaksu peatamise protseduure.

Kaup, mida eksporditakse ühest liikmesriigist uude liikmesriiki mõne teise liikmesriigi territooriumi kaudu, kuid mis ei sisenenud väljumistolliasutusse enne 1. maid 2004. Enne ühinemist tuleb eksporditolliasutuses täita ekspordideklaratsioon (SAD), samuti aktsiisikauba saatdokument AAD väljumistolliasutusele EL territooriumil. Kuid AAD lahtritesse 7 ja 7a sisestatud andmed tuleb korrigeerida, näidates kaubasaaja ja kohaletoimetamise aadressi uues liikmesriigis. Tuleks järgida ettenähtud protseduure seoses muutunud kaubasaaja, kohaletoimetamise aadressi ja AAD lahtri B sisu kohta.

⁴ aktsiisiga maksustatava kauba suhtes kohaldatavatest üldmeetmetest ning sellise kauba omamise, veo ja seire kohta (25. veebruaril 1992)